

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding fokzeugen en vleesvarkensbedrijf Peters, gemeente Veghel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop

25 mei 2010 / rapportnummer 2244-57

1. OORDEEL OVER HET MER

De familie Peters wil een gesloten varkensbedrijf aan de Boerdonksedijk 42 te Erp (gemeente Veghel) oprichten, omdat het huidige bedrijf aan het Broek 3 te Veghel plaats moet maken voor woningbouw en industrie. Op de nieuwe locatie was voorheen een viskwekerij gevestigd. Het nieuwe bedrijf zal bestaan uit drie stallen voor in totaal 806 fokzeugen, 24 opfokzeugen, 2 beren, 3.840 gespeende biggen en 5.840 vleesvarkens. Hiermee wordt om bedrijfseconomische redenen ook een schaalvergroting toegepast ten opzichte van het huidige bedrijf.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Veghel, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.)¹ doorlopen. Omdat ook een partiële herziening van het bestemmingsplan benodigd is, wordt een gecombineerde besluit- en plan-m.e.r.-procedure doorlopen.

De Commissie miste in het MER op een aantal punten informatie die naar haar mening essentieel is voor de besluitvorming. Het betreft de volgende punten:

- de worst case-situatie is niet in beeld gebracht;
- een integrale onderbouwing van de locatiekeuze ontbreekt;
- de uitwerking van het mma is onvoldoende onderbouwd;
- de samenvatting is geen goede weergave van het MER;
- de huidige bestemming ontbreekt in de referentiesituatie.

Op 15 april 2010 heeft de Commissie via het bevoegd gezag een aanvulling op het MER ontvangen. Deze aanvulling heeft de Commissie bij haar beoordeling betrokken.² De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de **essentiële informatie aanwezig is** om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming.

Uit het MER blijkt dat het initiatief een toename van stikstofdepositie op gevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden veroorzaakt, ook wanneer rekening wordt gehouden met afname van depositie door het staken van het huidige bedrijf. De initiatiefnemer wil deze toename salderen met stikstofdepositie uit een nog te vormen salderingsbank die onderdeel is van het beleid van de provincie Noord-Brabant met betrekking tot stikstofdepositie en Natura 2000. De Commissie is van oordeel dat het MER inhoudelijk gezien voldoende informatie bevat om als passende beoordeling te worden gezien.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe. In hoofdstuk 3 gaat de Commissie in op overige opmerkingen. Deze betreffen geen essentiële tekortkomingen, maar punten die de besluitvorming kunnen verbeteren.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar Bijlage 1. In Bijlage 2 is een overzicht van de zienswijzen opgenomen.

² De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. Daarom heeft de Commissie geen zienswijzen over de aanvulling in haar advies mee kunnen nemen. De Commissie adviseert de aanvulling zo spoedig mogelijk openbaar te maken.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 De worst case-situatie is niet in beeld gebracht

Het MER

In de effectbeschrijving waren alleen de effecten van het voornemen (de beoogde inrichting) in beeld gebracht. Aangezien het voorliggende MER ook een planMER is, moet het MER ook de maximale effecten van de bestemmingsplanwijziging in beeld brengen. Aangezien er veel meer ontwikkeling mogelijk is op een bouwblok van dit formaat, bood het MER geen inzicht in de worst case situatie.³ De Commissie adviseerde daarom in beeld te brengen wat de maximaal mogelijke milieueffecten zijn, bij volledige benutting van het bouwblok.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling geeft de initiatiefnemer aan dat de gemeente specifieke regels in het nieuwe bestemmingsplan zal opnemen, die de maximale grootte van het bedrijf vastleggen. Hieruit blijkt dat uitbreiding van volume van het bedrijf niet meer mogelijk zal zijn. Echter, er is geen inzicht gegeven in de mogelijke effecten van verandering van diercategorie binnen het bedrijf, wat nog tot verhoging van de milieueffecten kan leiden.⁴ Zolang dit niet aan de orde is, beschrijft het MER de worst case situatie correct. Indien er wél op een later moment veranderingen in de diercategorieën binnen het bedrijf worden doorgevoerd, is niet uitgesloten dat de milieueffecten groter zullen zijn dan in het MER is beschreven.

Daarnaast merkt de Commissie op dat in de berekening van de worst case effecten steeds is uitgegaan van toepassing van een combiwater. Zolang hiervan in de praktijk niet wordt afgeweken, zullen de effecten van het voornemen voldoende in beeld zijn gebracht (met in acht neming van het hiervoor gemaakte voorbehoud).

2.2 Een integrale onderbouwing van de locatiekeuze ontbreekt

Het MER

Het MER is gepubliceerd als een combinatie van besluit- en planMER. In een planMER dient ook helder onderbouwd te worden waarom voor de voorgestelde locatie is gekozen. Deze onderbouwing ontbrak in het MER. De Commissie adviseerde een integrale onderbouwing te geven voor de locatiekeuze.

Aanvulling op het MER

Uit de aanvulling blijkt dat de locatie in een landbouwontwikkelingsgebied ligt en op 500m afstand van kwetsbare functies. Dit is voldoende onderbouwing van de locatiekeuze.

³ De Commissie wijst in dit verband op de uitspraak [200802966/1/R1](#) van de Raad van State over [Buitengebied Markelo](#).

⁴ De Commissie denkt bijvoorbeeld aan een omschakeling van een gesloten varkenshouderij naar het houden van vleesvarkens. Het bestemmingsplan staat een dergelijke verandering niet in de weg.

2.3 De uitwerking van het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) is onvoldoende onderbouwd

Het MER

De initiatiefnemer stelde dat het voorkeursalternatief tegelijkertijd ook het mma is, namelijk toepassing van alleen een combiwasser. Gezien de forse achtergrondbelasting van geur en ammoniak was het de Commissie niet duidelijk waarom als mma niet de mogelijkheid van een combiwasser + emissie-arm huisvestingsstelsel is onderzocht, welke een hoger rendement zou opleveren. De Commissie adviseerde het bovengenoemde alternatief uit te laten werken ter beoordeling of dit mogelijk het mma is.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling zijn het gevraagde mma en de effecten daarvan op correcte wijze beschreven en vergeleken met de andere alternatieven en referentie. Hieruit blijkt dit inderdaad het meest milieuvriendelijke alternatief te zijn.

2.4 De samenvatting is geen goede weergave van het MER

Het MER

De samenvatting hoort een zelfstandig leesbaar document te zijn, waarin de belangrijkste zaken in het MER helder worden weergegeven. In de samenvatting in het MER ontbrak echter een aantal zaken, zoals een duidelijke beschrijving van de verschillende alternatieven en conclusies over de consequenties van in het MER genoemde normoverschrijdingen. De Commissie adviseerde de samenvatting in het MER aan te passen op bovengenoemde punten.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling is een nieuwe samenvatting opgenomen die aan bovengenoemde aspecten tegemoet komt.

2.5 De huidige bestemming ontbreekt in de referentiesituatie

Het MER

In het MER was in de beschrijving van de referentiesituatie alleen uitgegaan van de huidige situatie op de nieuwe bedrijfslocatie. Voor een plan-MER voor een bestemmingsplanwijziging moet echter ook aangegeven worden in hoeverre de huidige situatie afwijkt van de vigerende bestemming.⁵ De Commissie adviseerde inzicht te geven in de huidige bestemming van de beoogde bedrijfslocatie, en eventuele afwijkingen daarvan in de feitelijke situatie.

Aanvulling op het MER

De initiatiefnemer gaat in de aanvulling uit van een leegstaande wormenkwekerij met een emissie van "nul" als feitelijke situatie. Daarnaast maakt de aanvulling duidelijk dat de vigerende bestemming een bouwperceel voor agrarische doeleinden is (zie figuur 6.6. uit het MER) waar intensieve veehouderij mogelijk is en blijft (mede op basis van het beleid vastgelegd in het Reconstructieplan). Als referentie hanteert de initiatiefnemer de feitelijke situatie, zonder emissie, waardoor het verschil tussen de effecten van de referentie en

⁵ Immers, indien er een onwenselijke situatie is ontstaan die afwijkt van wat er volgens het bestemmingsplan mag, kan het bevoegd gezag op basis van deze informatie er ook voor kiezen dit in het nieuwe bestemmingsplan weer terug te draaien.

het voornemen in feite maximaal wordt gesteld. Immers, ieder nieuw initiatief zal ten opzichte van deze referentie voor een verslechtering zorgen.

3. OVERIGE OPMERKINGEN

De onderstaande aandachtspunten betreffen geen essentiële informatie, maar opmerkingen over onduidelijkheden of fouten die de Commissie in het MER constateerde. In de aanvulling heeft de initiatiefnemer hierover nadere informatie verstrekt. Hieronder gaat de Commissie in op haar oordeel hierover.

Informatie cultuurhistorische en landschappelijke effecten ontbreekt

Het MER

In het MER werd enkel aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing van het voornemen. Een beschrijving van de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden in het studiegebied ontbrak, waardoor mogelijke effecten niet inzichtelijk waren.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling zijn de landschappelijke waarden beschreven. De aanvulling laat ook zien dat de aantasting van cultuurhistorische waarden niet voor de hand ligt, aangezien het voornemen in een jonge ontginning wordt gerealiseerd.

Gezondheidscijfers kloppen niet

Het MER

In het MER werden verschillende GES⁶-scores genoemd, waardoor het de Commissie niet duidelijk was welke gezondheidscijfers nu juist zijn en daarmee wat de gezondheidseffecten van het voornemen zijn. Daarnaast adviseerde de Commissie ook in beeld te brengen welke maatregelen genomen kunnen worden om verspreiding van dierziekten (o.a zoönosen) te voorkomen.

Aanvulling op het MER

Het advies van de GGD is in de aanvulling integraal opgenomen, aangevuld met een beschrijving van extra mogelijke maatregelen. Dit brengt de gezondheidseffecten duidelijk in beeld. Daarmee is de informatie voor de besluitvorming aanwezig.

Geur-, fijn stof- en ammoniakberekeningen

In het MER en de aanvulling is bij het bepalen van de emissie van geur, fijn stof en ammoniak van het voorkeursalternatief met horizontale emissie gerekend met een lichtsnelheid van 1m/s.

Voor ammoniak is het model Aagrostacks nog niet aangepast voor lage lichtsnelheden (0,4 m/s) en moet dus net als bij de oude V-Stacks versie inderdaad nog met 1 m/s gerekend worden. Ook voor berekeningen van de geurconcentratie met V-Stacks versie 1.2 is het rekenen met een afgeronde snelheid van 1m/s correct.⁷

Voor fijn stof is het rekenen met 1m/s niet correct, omdat de hiervoor beschikbare modellen de feitelijke 0,4m/s niet naar beneden afronden. Er zijn

⁶ GES staat voor Gezondheid effect screening.

⁷ De Commissie wijst er echter op, dat sinds enkele weken de nieuwe V-Stacks versie 2010 beschikbaar is die zeer binnenkort bij vergunningverlening toegepast moet worden. In dit nieuwe model moet bij horizontale emissie gerekend worden met 0,4 m/s als uittreedsnelheid.

echter geen andere woningen op korte afstand gelegen. Een horizontale uitstroming van 0,4m/s zal in vergelijking met 1 m/s niet leiden tot wezenlijk andere effecten op enige honderden meters van het initiatief, of tot een ander resultaat van de alternatievenvergelijking. Voor het besluit is dit daarom geen essentiële tekortkoming. In de vergunning moeten echter wel de juiste cijfers gebruikt worden.

- Voor de uiteindelijke vergunningverlening beveelt de Commissie het bevoegd gezag aan de immissies voor geur en fijn stof opnieuw te berekenen met het actuele instrumentarium en de juiste uittreedsnelheid.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing besluit-MER

Initiatiefnemer: dhr. A.G.H. Peters

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Veghel

Besluit: vergunning op grond van de Wet Milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: oprichting fokzeugen en vleesvarkensbedrijf

Bijzonderheden: Voor dit project wordt een gecombineerde besluit- en planm.e.r.-procedure doorlopen, aangezien voor het voornemen ook een partiële bestemmingsplanwijziging benodigd is.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Stadskrant Veghel van 25 maart 2009

advies aanvraag: 24 maart 2009

ter inzage legging: 25 maart tot en met 6 mei 2009

richtlijnenadvies: 8 juni 2009

richtlijnen vastgesteld: 30 juni 2009

kennisgeving MER in 'Stadskrant Veghel' van 27 januari 2010

ter inzage legging MER: 27 januari t/m 10 maart 2010

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 26 januari 2010

toetsingsadvies uitgebracht: 25 mei 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. C.A. Balduk (secretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ir. M.C.J. Smits

drs. R.A.M. van Woerden

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Uitbreiding fokzeugen en vleesvarkensbedrijf Peters, gemeente Veghel en de aanvulling daarop

De familie Peters wil een gesloten varkensbedrijf aan de Boerdonksedijk 42 te Erp oprichten, omdat het huidige bedrijf aan het Broek 3 te Veghel plaats moet maken voor woningbouw en industrie. Hiermee wordt om bedrijfseconomische redenen ook een schaalvergroting toegepast ten opzichte van het huidige bedrijf. Voor de besluitvorming over deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Omdat ook een partiële herziening van het bestemmingsplan benodigd is, wordt een gecombineerde besluit- en plan-m.e.r.-procedure doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2997-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

